

1 MAYIS, 1 MAYIS
İLK DİLEĞİMİZ
YAŞATACAK SENİ
TUNÇ BİLEĞİMİZ !

Zamların, işten atılmaların, baskı ve işkencelerin durdurulması için

HAYDİ 1 MAYIS 1986'YA !

İşçi sınıfımız, emekçiler yeni bir 1 Mayıs'a, azgınlaşan kapitalist sömürü, hükümetin ve patronların dinmek bilmeyen saldırıları altında giriyor.

DPT'nin yaptığı hesaplar, özel sektörde çıplak günlük ortalama yevmiyenin, asgari ücret düzeyinin de altında, yalnızca 1.374 lira olarak kaldığını ortaya koyuyor. Öte yandan son bir yıl içinde yalnızca Koç'un kasalarından geçen para miktarı Türkiye bütçesinin yaklaşık beşte birini buluyor.

Gözüdünmüş bir sosyal ölç politikası ile çalışma koşulları 18-19. yüzyıla geri döndürülmek istenmektedir. Emeklilik hakkının gaspedilmesinden sonra, hükümet kıdem tazminatını da yok etmek için fırsat kolluyor. Bunun yanı sıra asgari ücret uygulamasını yasal zorunluluk olmaktan çıkarmak için kamuoyu oluşturmaya girişiyor.

Bir yanda emekçilerin aşağılanması, sömürü ve sefaletin artması öte yanda işbirlikçi holdinglerin vurgunlarının artması; bu süreç son beş yılda misli

görülmemiş ölçüde hızlandı. Tekelci patronlar bunu diktatörlük rejimine borçludur. İşçiler her geçen gün, her mücadelede bunun nedeninin diktatörlük rejimi olduğunu kendi deneyleri ile görmekteler.

Faşist diktatörlük, demokrasinin olmaması, patronlara karşı mücadelede işçilerin elini kolunu bağlıyor. Bu, yalnızca baskı ve terörle, yasaklarla, kısıtlamalarla olmuyor. Rejim ve yandaşları sendikal hareketi bölüp etkisizleştirerek, sendikal hareketi birbirine düşürmek, kendi iç sorunlarına hapsedmek için her yola başvuruyor.

Bu oyunlar, işçilerin hakları için yığınsal olarak eylemlere geçmesinden, işçi ve sendika hareketinin demokrasi mücadelesine ağırlığını koymasından duyulan korkulardan kaynaklanıyor. Nitekim yığınsal işçi eylemleri için etkili bir başlangıç olan 22 Şubat İzmir mitinginin üzerinin küllenmek istenmesi bununla bağlıdır. Üniversitede, sosyal politika derslerinde "1960 sonrası işçi hareketlerinin anlatılmaması" yönündeki emirler de, işçi hareketinden duyulan korkunun bir başka ifadesidir.

Gerçekten de, Türkiye toplumunun son 25 yıllık dönemine bakan herkes, Türkiye işçi sınıfının sayısal gücünün üzerinde bir ağırlığa, etkiye sahip olduğunun çarpıcı kanıtlarını kolaylıkla bulacaktır. Aynı şekilde neden Türkiye halkının demokrasi mücadelesindeki umudunun işçi sınıfı olduğunu da görebilecektir. Bugün geniş emekçi yığınlarını hak arama mücadelesinde cesaretlendirecek, demokrasi güçlerini diktatörlüğün saldırı ve manevralarını püskürtmede birleştirecek, tutarlı bir çizgi etrafında yakınlaştıracak, ileri mevzilere yöneltebilecek olan tek güç işçi sınıfıdır.

Bu uğurda, sendikal harekete büyük görevler düşmektedir. 8 saatlik işgünü için işçilerin genel greve gittiği 1886 1 Mayıs'ının 100. yıldönümünde, Türkiye'de işçiler 10-12 saate varan işgününe zorlanıyor. Hükümetin ve patronların yeni saldırıları ardı ardına günde me geliyor. Bu durumda yapılması gereken, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın açıkladığı gibi "beklemek" değil, asıl tam tersi saldırıları durdurmak

Arkası sayfa 6'da

ALAMETLERİN GÖSTERDİĞİ

Washington'un, Evren-Özal yönetiminin "daha fazla askeri yardım, biraz ticaret kolaylığı" isteklerini elinin tersiyle geri çevirmesinden sonra, bunların yalvarıp yakarmaları daha da arttı. ABD yönetiminin isteklerini biraz olsun kabul etmesi için şimdi bin dereden su getiriyorlar.

Değişen bir şey yok, tam bir uşak gibi davranmaya devam ediyorlar, yeni olan ise, ABD'yi daha fazla yardıma ikna etmek için son haftalarda kullandıkları argümanlardır.

Şu satırlar bir komünistin değil, başbakan Özal'ın adına konuştuğunu belli eden Günaydın başyazarının kaleminden çıkmıştır: "ABD Sovyetlerle dünya çapındaki çatışmasında, Türkiye gibi Moskova'nın burnu dibinde bir ülkenin topraklarından faydalanmaktadır. Bu topraklarda kurulu üslerle, bu ülkenin insanları zenginlikleri tehlike içindedir. Bugünkü durumumuzda savaş dışı kalma olanağımız yoktur. Türkiye, NATO savaş stratejileri ve savunma planları açısından kaybedilmiş, savaşta yeniden kazanılması gereken topraklar konumundadır." (abc)

Arkası sayfa 7'de

3000 Öğrenci yürüdü

Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencisi Altan Durmuş'un, yurttaki sağlıksız yaşam koşulları nedeniyle ölmesi üzerine, Bornova öğrenci yurdunda kalan 3000 öğrenci geceyarısı "doktor, revir, ambulans isticiz" diyerek yürüyüşe geçtiler. Ertesi gün de gösterilerini sürdüren öğrenciler Bornova öğrenci yurdu, rektörlük binası ve Ege Üniversitesi Hastanesi önüne birer siyah çelenk koydular. Öğrenci dernekleri ise yayınladıkları ortak bir bildiriyle bütün uyarılarına rağmen temel sağlık önlemlerini almayan Kredi ve Yurtlar Kurumu ile insan yaşamını hiçe saymakla suçladıkları Ege Üniversitesi Hastanesi yetkililerinin tutumunu kınadılar.

Çeşitli üniversitelerden 24 öğrenci derneği daha Şubat ayı ortalarında öğrenci yurtları üzerine yaptıkları bir basın açıklamasında "yurtlarda sağlık hizmetlerinin yetersizliğini, hatta bazı yurtlarda revir dahi bulunmadığını, öğrenci sağlığına önem verilmediğini" dile getirmişlerdi. Aynı basın açıklamasında yurtlardaki baskılara da değiniliyordu.

Hürriyet gazetesinde, Emin Çölaşan'ın üç üniversiteli gençle yaptığı söyleşide ise yüksek öğrenim gençliğinin

YÖK uygulamalarına, yüksek öğrenim kurumlarındaki baskılara ilişkin hoşnutsuzlukları çok somut dile getiriliyordu. Bu üç gencin anlattıkları, ülkenin geleceğini samimi olarak düşünen herkesi kaygıya düşürecek bir tablo sergiliyordu. Bu üç genç, üniversite gençliğinin "düşman askeri" gibi görüldüğünden; yasaklar ve bunalımcı ders programları sonucu kitap gazete okuma alışkanlıklarını yitirdiklerinden; YÖK'ün kendilerini birer robota dönüştürmek istediğinden yakınıyordu.

İzmir'de arkadaşlarının ölümü üzerine harekete geçen, 3000 gencin polisin elini ayağına dolayan yürüyüşü; yurttaki sağlıksız yaşam koşulları ve baskı uygulamalarını protesto eden Hacettepe Üniversitesi Merkez Yurtlarındaki öğrencilerin direnişi, Gazi Üniversitesinde öğrencilerin "kimlik kontrolü"nü protesto eylemi artık geniş öğrenci kesimlerin kendi deneyimleri ile rejimin ve YÖK'ün üniversiteye getirdiği sistemin, koşulların içyüzünü gördüğünü ve ileriye atılmaya başladıklarını göstermektedir.

(Bu konudaki yazımızı 8. sayfa da bulabilirsiniz)

Tek bir kişinin bile yapabileceği çok şey vardır

İstanbul'dan yazan Hasan Bulut, 22 Şubat'ta İzmir'de yapılan Türk-İş mitingi üzerine Atılım'a aşağıdaki mektubu gönderdi:

Türk-İş'in miting kararı alması ile işçiler arasında olumlu-olumsuz tartışmalar sürerken, parti birimizden, bu mitinge, yığınsal olması için vargücü-müzle destek vermemiz gerektiği, sendika yönetimlerinde kimin olduğunun önem taşımadığı, bizim tabanda birliği sağlamamız ve sendikalarımızı hareketlendirmemiz gerektiği söylendi. Ayrıca 40 şubenin bir araya gelerek mitingde birlikte davranma kararı aldıkları da bildirildi.

Bunun üzerine arkadaşlarla sohbetlerimi mutlaka miting konusuna getirmeye başladım. Yöremizdeki sendikaların durumunu, işyerlerinin yapısını ve en önemlisi de bize yakın insanların yaptıkları hataları bir bir kafamdan geçirdikten sonra, telefonla şube yönetimini aradım. Miting çalışmalarının ne durumda olduğunu sordum. Henüz bir çalışmaları olmadığını öğrenince, işyerimizden çok sayıda işçinin mitinge katılmak istediğini, işçilerin 40 sendikaların birlikte davranma kararını desteklediklerini söyledim, tekrar aramak üzere telefonu kapadım. Sonra, daha önce sendika yönetiminde görev almış bize yakın bir arkadaşın randevu aldım. Hoş-beşten sonra, konu, mitinge geldi. Bu arkadaş, miting yığınsal olması için çalışmanın genelde doğru bir politika olduğunu, ama mitinge çok fazla insan katılırsa, bunun sendika içindeki muhalefet çalışmalarına zarar verebileceğini söyledi. Ben ise ona, amacımızın demokrasiyi kazanmak, işçilerin gaspedilen haklarını geri almak olduğunu, bunun için mitinge en geniş işçi yığınına katmak

gerektiğini anlattım. Kongrenin ardından bir sonraki kongreye hazırlanmaktan başka bir şey yapılmadığını örnekledikten sonra, miting yığınsal olması durumunda hiç kimsenin işçiye karşı gövde gösterisinde bulunamayacağını, kimsenin de sendika içinde kariyerizm yapamayacağını gösterdim.

Bir, iki gün sonra bağlı olduğum partili yoldaş aradı. Bir başka arkadaşın da bizimle çalışacağını bildirdi. Parti örgütü miting için bildiri hazırlamış, bildirinin konacağı yerler belirlenmiş, dağıtım planı yapılmıştı. Gece vardiyasındaydım. İzin alarak bu süre içinde bildirileri almaya gittim. Daha sonra bizimle çalışacak arkadaşlara dağıtması gereken bildirileri verdim, kendi payıma düşeni dağıttım.

Mitinge bir hafta kala şubeyi yeniden aradım. İş geçiştirmeye, yalnızca temsilcileri mitinge götürmeye çalışıyorlardı. Bunun üzerine ertesi gün kendim şubeye gittim. Şube yönetiminden birisi ile iki temsilci vardı. Daha sonra başka bir şube başkanı ile DİSK'te yöneticilik yapmış birisi geldi. Tabii esas konu mitingdi. Tartışmalar sırasında şu öneriyi getirdim: Sendikaların öncülüğünde mitinge katılmak isteyenler belirlenmeliydi. Eğer mitinge katılmak isteyenler sendikaların mali gücünü aşacak kadar çoksa, o zaman yine sendikaların öncülüğünde bir otobüs şirketiyle anlaşma yapılır, masrafin yarısının üyelerce, yarısının sendikaca karşılanması gibi bir formül bulunurdu. Önemli olan, mitinge katılımın örgütlü yapılmasıydı. "Falanca sendikadan şu kadar işçi mitinge katılmak istiyordu da, sendika otobüs bulamıyordu. Bu, gazetede çıksa, sendika ne duruma düşer?" diye konuştum.

Ertesi gün, başka bir işyerinden temsilci arkadaşı aradım.

Araba olursa, kalabalık geleceklerini, yoksa temsilcilerin geleceğini söyledi. Ben sendikada yaptığım öneriyi kendisine anlattım. Onun da aynı öneriyi getirmesinin yararlı olacağını söyledim.

O gün akşama doğru, şubeden telefon geldi. Kaç kişi katılmak istiyorsa, gelebileceğini bildirdiler.

Hareket gecesi, otobüslerin orada buluştuk. Tanıdığım, uzun zamandır göremediklerimle kucaklaştık. Otobüslere bindik, şarkılarla-türkülerle İzmir'e yola çıktık. Tabanda yeterli çalışma yapılmadığı için, Türk-İş yönetiminin de ne mal olduğu açıkça ortada olduğu için, protestolar daha otobüste başladı. O anda yapılacak bir şey yoktu. Susmak, ancak güvenilir, bilinen arkadaşlara bunun şimdi doğru olmadığını dikkatli bir dille anlatmak gerekiyordu. Öyle yaptım. İzmir'de miting alanını bellekten sonra, boş bulduğumuz bir kahveye giderek, başlama saatini bekledik. Kahvede otururken, yan masada tartışan arkadaşları dikkatle izleyen birisi dikkatimi çekti. Tartışan arkadaşlar kahveden ayrılırken, onun da arkalarından gitmesi, bu kişinin sivil polis olabileceği yolundaki kuşkularımı doğruladı.

Miting alanındayız. Sloganlar başladı. Genellikle işçiler, kürsüden alınan sloganlara başka sloganlarla karşılık veriyorlardı. Konuşmalar pek dinlenmiyor, herkes miting alanında bir araya gelmenin coşkusunu yaşıyordu. Bu arada SHP Başkanı Gürkan kalabalık bir grupta mitinge geldi. Kendisine tezahürat yapıldı. Bu tezahürat, miting bitene kadar sürdü. Bu arada Cevdet Selvi'nin konuşma yapması için de bağırıldı. İstenmeyen konuşmacılar kürsüye çıkınca, arka dönmeler, yere oturmalar başladı.

lamayı, ona bir adım ileri attırabilmek için düşünülmüş, kararlı, inatçı bir çalışma yürüterek, işçilerin sendikaları üzerinde etkili olmasını sağlamayı amaçladı. Bunu başardı.

Yoldaşımız, komünist militanlığını, parti bildirisini dağıtma konusunda da kanıtladı. Vardiyada olması, onu gereken saatte bildirileri almaya gitmeyi başarmaktan alıkoymadı.

Yoldaşımız, baştan sona, işçilerin birliğini sağlamayı, korumayı ve güçlendirmeyi başa aldı. Bunun için, mitingde yapılmasının hatalı olduğunu bildiği davranışların açığa çıkarılmasında da aceleci davranmadı. Kimsenin kendisine kulak vermeyeceği yerde yığına ters düşmemek, soyutlanmamak gerektiğini belirledi. İlk önce kendisini anlayabilecek arkadaşları uyarmayı, esas çalışmayı bunlara dayandırmayı amaçladı.

Yoldaşımız, baştan sona, eyleme katılan her insanın güvenliğini korumayı kendisine görev saydı. Kaybolan arkadaşlarının bulunması için, arkadaşlarını polise karşı korumak için sorumlulukla davrandı.

Yoldaşımız, birlikte eyleme gittiği arkadaşlarının yaşadıkları miting onlar için yeni bir politik deney olması için çalıştı. Savaşın içinde kavrayabilmek ilkesini uyguladı. Parti politikasını özümsemiş olduğu için, rahatlıkla ve doğru bir şekilde

Arkası sayfa 7'de

BKP'NİN 13. KONGRESİ

2-5 Nisan 1986 günleri Sofya'da Bulgar Komünist Partisi'nin 13. Kongresi yapıldı. Forumu, 932 bin komünist adına 2661 delege katıldı. 102 ülkenin komünist ve işçi partileriyle sosyalist ve sosyal-demokrat partilerinden ve ulusal-kurtuluş hareketlerinden 131 delegasyon da Kongrede hazır bulundu. Türkiye'den Kongreye TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu, TİP Genel Başkanı B.Boran ve SOL BİRLİK'den bir delegasyon katıldı.

Bulgaristan son 30 yılda ekonominin temel fonlarında 10 kat, toplumsal emek üretkenliğinde 8,4 kat ve ulusal gelirde 8 katlık bir artış kaydetti. 13. Kongre, ülkenin 1986-1990 yıllarını kapsayan 9. beş yıllık plan döneminde ve 2000 yılına kadarki dönemde sosyal, ekonomik ve kültürel gelişme doğrultularını içeren Tezleri onayladı. BHC'nin barış, yumuşama ve iyi komşuluk, bu arada Balkanlarda nükleer ve kimyasal silahlı bölge oluşturma politikasının, bundan böyle de ilkesel, yapıcı ve gerçekçi ruhta sürdürülmesini kararlaştırdı.

Yeni MK, ilk oturumunda Todor Jivkov yoldaşı yeniden BKP MK Genel Sekreteri seçti.

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu Yoldaş, BKP Kongresinde şu konuşmayı yaptı:

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri ve ülkemiz işçi sınıfı adına kardeş Bulgar Komünist Partisi'nin 13. Kongresi'ni en içten, ateşli duygularla selamlarım.

Dimitir Blagoev'in, Georgi Dimitrov'un Partisi, 13. Kongresi'nde Nisan Doğrultusunda yeni adımlar atacak, bu çizgiyi somutlaştıran 12. Kongre'nin yolundan yürüyerek sosyalist Bulgaristan'ın sosyal-ekonomik gelişmesinin hızlandırılması için önemli kararlar alacak, belgeler kabul edecek. TKP, bu görevlerin yaşama geçirilmesine Bulgar komünistlerine, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti halkına büyük başarılar diler. Biz inanıyoruz ki, ülkemiz ile komşu olan sosyalist Bulgaristan'da öne konulan bu görevlerin başarıyla yaşama geçirilmesi, sosyalizmin üstünlüğünü, onun öne çıkan her türden sorunları çözme yeteneğini bir kez daha kanıtlayacaktır.

Bulgar Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Todor Jivkov yoldaşın konuşmasını büyük bir ilgiyle izledik. Raporda ülkenizin sosyal-ekonomik gelişmesiyle ilgili olarak aktarılan veriler, 42 yıl gibi çok kısa bir zaman dilimi içinde sosyalist gelişme yolunu seçen bir ülkenin ne ölçüde ilerlediğini somut gösteriyor. Öteyandan kısa bir süre önce ülke çapında tartışılarak kabul edilen yeni Çalışma Yasası, sosyalizmde insanın ve onun esenliğinin tüm faaliyetlerin merkezinde bulunduğu yeni bir kanıttır.

Kongreniz, emperyalizmin, en başta ABD emperyalizminin dünya çapındaki toplumsal ilerleme sürecini durdurmak amacıyla insanlığın varlığıyla oynamaya kalktığı bir dönemde toplanıyor.

TKP, SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbacov yoldaşın 15 Ocak 1986'da açıkladığı yeryüzünün nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması programını, Sovyetler Birliği'nin nükleer denemelerin durdurulması için tüm girişimlerini, Türkiye'nin de taraf olduğu Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin önerilerini ve Akdeniz'den Sovyet ve Amerikan donanmalarının aynı anda çekilmesi önerisini

vargüçüyle destekliyor.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin Balkanların nükleer silahlı bölge olması önerisi ve Romanya Sosyalist Cumhuriyeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin Balkanların nükleer ve kimyasal silahlı bölge olması önerileri halkımızın çıkarlarını da yansıtır.

Ne yazık ki bugün ülkemiz ABD emperyalizminin bir uydusu durumuna getirilmiştir. Her geçen gün ülkemizde ABD'nin askersel ve politik varlığı artmaktadır. Ülkemizde pek çok Amerikan ve NATO üssü vardır ve bunlar genişletilmektedir. Türk ordusunu modernleştirme adı altında silahlanma harcamaları artırılmakta ve nükleer silahlar yerleştirilmektedir. Ülkemizde halen bir Avaks casusluk merkezi faaliyettedir. ABD geçmişte U-2 casusluk uçakları ile ülkemiz topraklarını kullanarak Sovyetler Birliği'ne karşı casusluk faaliyetlerinde bulunmuştu. Bugün Sovyetler Birliği ve Ortadoğu'ya kışkırtıcı propaganda yapmak amacıyla Amerika'nın Sesi Radyosu'nun antenleri topraklarımıza dikilmek isteniyor. ABD Lübnan'a karşı giriştiği saldırgan eylemlerde ülkemiz topraklarını birden fazla kullandı.

Ülkemizin bu durumunu TKP, bölgemizde barış ve iyi komşuluk ilişkileri açısından da kaygı verici buluyor. Son zamanlarda bölgemizde ve Ortadoğu'da ABD'nin kışkırtma politikasına hız verdiğini açıkça görebiliyoruz. Bu amaçla emperyalizm bölgede Yunanistan ve Kıbrıs sorununu her an alevlendirmek üzere gerginlik odağı olarak tutmak ve yeni yeni gerginlik odakları yaratmak istiyor. Yükseltile anti-Bulgar, antisosyalist kampanya da emperyalizmin bu çabalarının bir parçasıdır. TKP bu demagojik, şoven kampanyaya kararlılıkla karşı duruyor.

ABD emperyalizminin ideolojik-politik saldırıları ve bu tür kampanyalarına karşı en güçlü yanıt, barış, halklar arası dostluk, kardeşlik ve enternasyonalizmdir. Hiç bir kara yüzlü kampanya halkların gözünde sosyalizmin üstünlüklerini ve kazanımlarını gizleyemez. Halklar arasında dost-

Arkası sayfa 7'de

kısa haberler...

● Arjantin Komünist Partisi'nin merkezi yayın organları "Que Pasa" ve "Aquiaora" gazetelerinin ilk kez legal olarak yapılan basın şenliği, ülkedeki tüm sol güçlerin eylem birliği yönünde yapıcı bir diyalog forumuna dönüştü. AKP Genel Sekreteri Atos Fava'nın konuştuğu 50 bin kişilik miting basın şenliğinin doruk noktasını oluşturdu. A. Fava, ülkenin demokrasi yolunda kararlılıkla ilerlemesini sağlamak, demokratik hak ve özgürlükleri genişletip kalcılaştırmak için; ülkenin bağımsızlığını, egemenliğini ve ulusal çıkarları iç ve dış gericiğin saldırılarına karşı kararlılıkla savunabilmek için tüm sol güçlerin birliğine, demokrat, yurtsever çevreler arasında yapıcı diyaloga ve işbirliğine bugün, çok daha büyük bir ihtiyaç duyulduğunu söyledi.

Mitingten sonra, Arjantin'deki tüm sol parti ve örgütlerin, demokratik yığın ve meslek kuruluşlarının temsilcileri "yuvarlak masa" etrafında biraraya geldiler. Sol güçler arasında birliğin örgütsel sorunlarını ve işbirliği olanaklarını görüştüler.

● Portekiz emekçilerinin sendikal örgütü "Intersendikal" tüm üye sendikaları, ülke ölçüsünde yürütülen "devlet sektörünü ve emekçi haklarını savunma" kampanyasına aktif olarak katılmaya çağırdı. Çağırıda, devlet sektörünü ve bu sektörde çalışan yüzbinlerce emekçinin emekğini, işini ve geleceğini savunmanın 1974 Nisan devriminin kazanımlarına sahip çıkmak demek olduğu belirtiliyor.

● Lübnan Komünist Partisi'nin İsrail işgali altındaki Güney Lübnan örgütünün iki yöneticisi, İsrail gizli servisi MOSAD ajanları tarafından kaçırıldı ve daha sonra da öldürüldü. Bundan bir süre önce de Lübnan Komünist Partisi MK Politik Büro üyesi ve "Al Tariq" dergisi başredaktörü Suheil Tawile ile MK üyesi Celil Naouss aynı şekilde kaçırılmış ve öldürülmüştü.

● Filipinler'deki Amerikan üstlerinde çalışan 23 bin Filipinli işçinin grevi devam ederken, Filipinler Genel İşçi Sendikaları Federasyonu, ülkedeki 50 yerli ve yabancı firmaya ait işyerlerinde grev kararı aldı. Bu arada bir Amerikan firmasının 11 işyerinde ise 9 Nisan gününden itibaren grev uygulamasına geçildiği bildirildi.

● Bolivya'da Sendikalar Birliği'nin çağrısı üzerine 24 saatlik genel grev yapıldı. Başkent La Paz'da üniversite öğrencileri grevci işçileri desteklemek için dersleri boykot etti, işçi semtlerinde esnaf da kepenk indirdi. Grev yasağı olmasına karşın büro ve banka emekçileri de genel greve çeşitli eylem biçimleriyle katıldı.

Kürt Gerçeği ve Demokrasi

● Yılmaz KARADAĞ

"Doğu insanı için takvim 12 Eylül 1980 saat 04'te durmuştur. Doğu'daki vatandaşların gözlerinde okunan tek şey korkudur."

"Doğu'da kim kimi öldürüyor belli değil."

Bölgeyi gezen SHP'li milletvekilleri Cüneyt Canver, Ali İhsan Elgin ve Fikri Sağlar'ın açıkladığı bu gerçeklerin boyutları geniştir. Peki "Doğu insanı" kimdir? Suçu nedir? Takvim neden 12 Eylül 1980 Saat 04'de durmuştur? Nüfus milyonlarca insan korku içindedir?

Doğu insanı Kürt'tür. Doğu'da Türk olmayan, ulusal demokratik hakları hiçbir zaman kendilerine tanınmamış bir ulus yaşıyor. Kürtçe konuşma ya-sağı Anayasa maddesi olmuştur, ama mahkemelerde Kürtçe tercüman kullanılır. Kürt köyleri askeri birlikler tarafından devamlı basılır. Köylüler falakalardan geçirilir, kadınlar, genç kızlar dağa kaldırılır, karakollara rehlin alınır.

Sorgusuz yargısız öldürülenler. İşkencede öldürülüp gizlice gömülenler. Boşaltılan köyler, işkencelerden yakasını kurtarabilmek için tarlasını, öküzünü satıp rüşvet verenler. Hapishanelerde işkenceler, cinayetler. Yalnız Diyarbakır Cezaevi'nde 32 ölüm olayı. İşte gerçek tablo budur. Kendi geleceğini özgürce belirleme hakkı gaspedilen Kürt halkı, toprağı üzerinde vatansız millet gibidir.

Kürt halkına bunları yapan diktatörlük Türk halkına özgürlük, politik kar-sıtlarına yaşam hakkı tanır mı? Politik hakları gaspedilmiş eski politikacılar, demokrasi istedikleri, idamlara karşı

çıktıkları için suçlanıp yargılanan aydınlar, sendikal hakları yokedilen işçiler. 1 Mayıs'ı, grevleri, barışı savunmayı, Kürt olduğunu söylemeyi suç sayan anlayış... bütün bunlar ortada. Rejim baskılarını tüm karşıtlarına yöneltiyor. Açık ki bu durumda "Toplumun bir kesimi için demokrasi olsun, öteki kesimi için olmasın" denemez.

Diktatörlük karşıtlarını bölüp parçalama, geriletme, sindirme çabalarında ikili bir silah kullanıyor. Bu antikomünizm ve şovenizmdir. Unutmayalım, demokrasi isteyen aydınlar Evren'in ağzından "vatan haini" diye suçlandılar. İşkencelere karşı çıktığında ve yeni bir Anayasa istediğinde, Süleyman Demirel, Nazlı Ilıcak ve Ergun Göze için "TKP'nin oyununa geliyor" oldu. İçişleri Bakanı "İşkencelere karşı çıkanlar TKP'nin 85 kararlarına göre hareket ediyor" dedi. Türk-İş mitingine katılan SHP Genel Başkanı Gürkan, Özal tarafından tehdit edildi. Kürt halkı üzerindeki terör sona ersin diyen herkes de "bölücü"likle suçlanıyor. Artık demokrasi güçlerinin de bu tehditlere prim vermeden "bölücüler destekliyor" suçlamalarına boyun eğmeden gerçeklerin üzerine gitmesinin zamanı gelmiştir. SHP milletvekilleri Canver, Elgin ve Sağlar bunu başarmıştır. Ortaya çıkan da "bölücülük" değil, rejimin içyüzü, korkunç cinayetler olmuştur.

Doğu'da Kürtlerin yaşadığı biliniyor. Öyleyse demokrasi, insan hakları savunulurken Kürt halkı üzerindeki baskılar karşısında da tutum alma cesareti gösterilmelidir. Kürt olmak, Kürt olduğunu söylemek, ulusal baskı ve ayrımcılığa karşı çıkmak, ulusal haklarını talep etmek "bölücülük" ve "suç" olmaz. Bölücülük, milyonlarca insanı ulusal benliğinden uzaklaştırmak için baskı altında tutmaktır. Kendi geleceği hakkında özgürce karar verme, devlet kurma, birlikte yaşadığı halkla (Türk halkıyla) devlet yönetimine eşit haklı katılma, kendi dilini ve kültürünü özgürce geliştirme, tarihini öğrenme, insanlığın gelişme sürecine kendi ulusal özellikleriyle katkıda bulunma her halkın hakkıdır. Bu hakkı Kürt halkına tanımama hakkı kimseye verilmemiştir.

Rejimin sözcüleri Kürt sorununu bir "toprak talebi" olarak gösteriyor. Oysa Kürtler, Türkler Anadolu'ya gelmeden önce bugünkü toprakların üzerinde yaşıyorlardı. Bugüne dek iki halkın yan yana yaşaması ortak değerlerin ortaya çıkmasına, dayanışmaların gerçekleşmesine de yol açmıştır. Ulusal Kurtuluş Savaşı bunun örneklerindendir. Bu savaşta Urfa, Antep ve Maraş'ta yiğitçe direnen Kürtler Batı Cephelerinde de savaşımıştır.

1960 ve 70'li yıllarda Türk demokratları savaşımalarında Kürt halkını yanlarında bulmuşlardır. Türkiye Kürdistanı'nda faşistlere, halk düşmanlarına

prim verilmemiş, demokrat ilerici hareketler desteklenmiştir. 1961 Anayasası için en fazla, 1982 Anayasası için en az evet oyu Türkiye Kürdistanı'ndan çıkmıştır. Rejimin amacı "bölücülük" suçlamasıyla iki halka bu ortak savaşım geleneğini unutturmak, iki halkın kendisine karşı birleşmesini önlemektir.

Kürt halkı üzerindeki şoven baskıların durdurulması ve Kürt halkının varlığı ve ulusal demokratik haklarının tanınması için savaşım aynı zamanda Türk halkının onurunu koruma ve yüceltme görevidir. Çünkü Kürt halkını ezme hakkını demokrasi düşmanlarına Türk halkı vermemiştir. Ama dünya halklarının gözünde Kürt halkı ezilerek Türk halkının onuru da çiğneniyor. Bu yüzden Türkiye'deki insan haklarının ve Kürt halkı üzerindeki baskıların uluslararası forumlarda tartışılmasını sağlayan Türk ve Kürt yurtseverleri, Türkiye'de demokrasiden ve insan haklarından yana insanların varolduğunu gösterecek, rejimin dalkavuklarının iddialarının tam tersine Türkiye'ye onur kazandırıyorlar.

"Tehlikeli" olan Kürt halkının ulusal demokratik haklarını savunmak değildir. Tehlikeli olan iki halkı birbirine düşman edecek, ortak değerlerini yıkacak olan bugünkü baskı politikasıdır. İki halk arasındaki dayanışmayı güçlendirmek, ortak savaşımı yükseltmek o nedenle tüm barış ve demokrasi güçlerinin ivedi bir görevidir.

Evet, demokrasiye ulaşmak isteyenlerin önünde tek bir yol duruyor: Kürt gerçeğini görmek. Kürt halkı üzerindeki baskılara karşı çıkmak. Kürt tutuklu ve sürgünlerin özgürlüğünü savunmak. "Bölücülük", "Toprak istemi", "komünistlerin kışkırtması" türünden tehditleri sonuçsuz bırakmak. Kürt halkının yanında olmak... Bunları yapan her Türk kendi ulusal onurunu yükseltmiş olacaktır.

Yüzyıla yakın bir zamandır demokrasi için savaş veren Türkiye halkının önünde bugün, tarihi bir fırsat duruyor. Türk-Kürt halkımız özgürlüğünü koparıp alabilir, demokratik süreci başlatabilir. Yeterki demokrasi isteyen güçler

Arkası sayfa 6'da

"Mecburi İskan'ı unutmayın"

Birlik/Malatya

Bir Cuma, caminin hopelöründen tüm köylü camiye çağrıldı. Genç yaşlı camiye gittik. Bir yanda müftü, diktatörlüğün propagandasını yaparken, diğer yanda yüzbaşı rekatları birtürlü bitmeyen bir namaza durmuştu. Köylüler "Yahu bu yüzbaşı mutlaka şeyh sülalesindendir" diyerek alay ediyorlardı. Namaz bitince tüm köylü cami avlusuna esirler gibi çömeltildi. Yüzbaşı ise büyük bir döşek üzerine bağdaş kurarak konuşmaya başladı. "Köyünüze vatan millet hainleri gelebilir. Geldiklerinde önce bunlara yemek verecek diğer taraftan telsizle (Kürdistanın hemen tüm köylerinde telsiz antenleri parlıyor) bize haber vereceksiniz. Belki gençler bilmezler ama bakın içindeki yaşlılar 1925'leri, Mecburi İskan'ı çok iyi hatırlarlar. Mecburi iskan demek devletin sizi, pilinizla pirtinizle alıp, bir arabaya yükleyip Yozgata, Kayseri'ye veya başka bir il'e gözetim altına göndermesidir." Biz, bir yandan bu faşist yüzbaşını dinlerken, bir yandan da tüm bu baskılara, mecburi iskanlara, asimilasyon politikasına rağmen Kürt halkının yok edilemediğini, yok edilemeyeceğini, direncinin kırılmayacağını gururla düşünüyorduk.

Kürt Köylerine komando baskını

M.Talip/Diyarbakır

Geçtiğimiz günlerde Diyarbakır ilinin Dicle ilçesine bağlı Bozova (Kulbi), Köprübaşı (Diln), Koçalan (Derey) köyleri komando baskınına uğradı. Köylüleri köy meydanında toplayan komandolar "siz teröristlere yataklık ediyorsunuz. Buradan yiyecek, içecek gönderiyorsunuz. Hepinizi yakarız" tehditleri ile köylülere gözdağı verildi. Köylerden bazı gençlere eziyet edildi. Daha önce de aynı ilçeye bağlı Köprübaşı köyünde yolları kesilen 3 köylüye ağır hakaretler edilerek falakaya yatırılmıştı.

DİRENDİLER, YIKIMI ÖNLEDİLER

Bursa Belediyesi, yeni yönetim merkezi için aldığı kamulaştırma kararını, yurtttaşların tepkisi ve kararlı direnişleri sonucu değiştirmek zorunda kaldı. Reyhan, Tayakadın, Doğanbey, Kırca ve Narlı mahallelerini etkileyecek olan istimlak kararı Belediye tarafından 260 bin metrekareden 50 bin metrekareye indirildi.

Ali Yavuz/Bursa

ANAP'lı Belediye Başkanı Ekrem Barışık'ın istemi üzerine yeni imar planı bahane edilerek belediyenin aldığı yıkım kararına karşı çıkan ve defalarca ANAP İl Merkezini ve Bursa Belediyesini basan yurtttaşlar, böylece kararın kendi isteklerine yakın olarak değiştirilmesini sağladılar.

Çırakların Durumu

Deniz Çan/İzmit

İzmit S.S. Küçük Körfez sanayi sitesinde 1000'eyakın çocuk işçi çalışmaktadır. Yaşları 12-15 arasında olan bu çocuklar, sabah daha güneş ağarmadan yollara dökülürler. Çoğunluğu işyerine 4 km'lik yolu yürüyerek gelmek zorundadır. Arabayla gelebilenler ise en az iki vasıta değiştirirler.

Ayda en kıdemlisi 22 bin lira alırken, ötekilerinin aylığı 7-8 bin lirayı geçmez. Yol ve çay masraflarını bile kar-

şılamaz bu para. İkramiye vb. haklardan haberleri bile yoktur. Hergün katlanmak zorunda kaldıkları hakaret de işin cabasıdır.

Sabah 8'de çalışmaya başlarlar, paydos saati akşam 19.00'dur. Ancak hiçbir zaman işleri bu saatte bitmez. Ertesi güne yetişmesi gereken işler çıkar, yük indirmeleri gerekir vb. Fazla çalışmalarının karşılığında ise sözde saat ücretinin yüzde 50 fazlasını alırlar. 7-8 bin lira olan bir çırakın saat ücreti de nedir ki?

Sosyal güvence, iş güvenliği hak getire... Bu yüzden sakatlanan çocuk işçilerin sayısı günden güne artmaktadır. Seslerini biraz çıkardıklarında ise kapının önünde buluverirler kendilerini. Ama her zaman öyle olmuyor. Boru yapımında çalışan bir işçi arkadaş, fazla mesaiye kaldıkları bir gece, patronu nasıl dize getirdiklerini şöyle anlattı:

"İş saatinden sonra ara baya mal yüklemek için mesaiye kaldık. 16 kişiydik. Fazla çalıştığımız geceler, yemeği patron getirtirdi. O gecede yemeğe oturduk. Önümüze konan yemek 4 ekmekle, yarın kilo zeytin-den ibaretti. Neden yemek vermediğini söyleyince 'ne yapalım, ancak bunu bulabildik' dediler. Böyle dediler ama, biz de o zamana kadar yapmadığımız bir şeyi yaptık. Hepimiz ekmeği, zeytini olduğu gibi bırakarak giyinmeye başladık. Eğer bunu bizimiz yapsaydık, patron bize etmediği hakareti bırakmazdı. Ama 16 kişi hep birlikte giyinmeye başlayınca, patron neye uğradığını şaşırıp arabası na bindiği gibi yiyecek almaya gitti. Ve o gece güzel bir yemek yedik. Ondan sonra patronun bize karşı olan tavrı ise oldukça değişti."

Maden işçileri için "güvenlik önlemi"

K.Küçükköz/Zonguldak

Zonguldak bölgesi maden ocaklarında yaklaşık 60 bin işçi kelimenin gerçek anlamıyla kelle koltukta çalışıyor. Bu bölgede yalnızca 1985 yılı içinde 31 işçi iş kazasında yaşamını yitirdi. 7076 işçi de yaralandı. 1983 yılı Mart ayında meydana gelen büyük grizu faciasında 103 işçinin yaşamını yitirmesi ise hâlâ belleklerimizde.

Hiçbir tedbir alınmadan her an ölüm tehlikesiyle karşı karşıya, yerin 2000 metre derinliklerinde çalışan maden işçileri şimdi bir de karşılarında ANAP'ın özel güvenlik görevlilerini buluyorlar. Bellerinde tabanca, ellerinde telsiz, cop ve kelepçeyle özel güvenlik görevlileri işçilerin başına zebellah kesiliyorlar. İşçilerin aralarında konuşmalarına bile izin vermiyorlar. İşte bu da ölümle burun buruna çalışan maden işçilerine ANAP'ın "güvenlik önlemi!"

Uluslararası Dayanışma Toplantısı

G.M./Atina

21-23 Mart 1986 günleri arasında Atina'da Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu DDGF, Yunanistan Komünist Gençliği KNE ve Arap Gençlik Birliği AYU'nun ortaklaşa düzenledikleri bir toplantı yapıldı.

"Ortadoğu'da ABD emperyalizminin ve İsrail siyonizminin askeri ve politik saldırısına karşı Arap halkı ve gençliğinin haklı savaşıyla uluslararası dayanışmayı yükseltmek" belgisi altında yapılan toplantı KNE Genel Sekreteri Spiros Helvacis'in açış konuşmasıyla başladı. Daha sonra toplantıda AYU Başkanı Muhammet El Muhrbi ve DDGF Başkanı Halid Masri birer konuşma yaptılar.

Sosyalist ülkelerden, Balkan ve Ortadoğu, Afrika ülkelerinden delegasyonların yer aldığı toplantıda, Türkiye ilerici gençliği adına katılan İGD Genel Sekreteri Alaeddin Taş da bir konuşma yaptı. Konuşmasında, dünyadaki ve Türkiye'deki duruma değinen Taş, ülkemiz gençliği üzerindeki saldırıları ve buna karşı ilerici gençliğin verdiği savaşı anlattı. Türkiye gençliğinin Arap halkları ve gençliği ile dayanışmasını dile getirdi ve "hiçbir baskı ve terör halkların haklı savaşını, dayanışma ve dostluğunu önleyemez, önleyemeyecektir" dedi.

"Cinnet Geçireceğiz"

Haldeki kahvede otururken Yusuf adlı, soğan üreticisi bir köylü ile konuştum. Durumunu şöyle anlattı: "Soğanı satmaya getirdim. Kilosuna 6,5 liradan fazla vermiyorlar. Gördüğünüz traktörün ödeme günü geldi. Yarın 180 bin lira vermem gerekiyor. Bunun dışında tarım ilaç ve gübre borçlarımın da zamanı geldi. Ne yapacağımı siz söyleyin, cinnet geçireceğim."

"Borçlarımı ödemek için 3 milyon 400 bin liraya aldığım römorku, üzerinde yüklü soğanla birlikte, ayrıca traktörümü komisyon-cuya 6 gün içinde satması için götürdüm. Satılmazsa traktörümü, vermiş olduğum taksitleri istemeksizin aldığım yere teslim edeceğim" diyor köylü Yusuf.

Ayrıca Sabancı Holding'in plastik şisesiyle birlikte "Pınar Şaşı" suyunun 1,5 litresi 200 liraya satılırken, köyümüze gelip bizden aldıkları sütün kilosuna 110 lira veriyorlar. Yüksek yem fiyatlarıyla hayvanını besleyemez hale gelen köylü perişan.

6 yıldır köylüyü "cinnet geçirecek" hale getiren,

A.Ali Usta/Adapazarı

tarımı yıkıma uğratan 24 Ocakçı Özal, köylüye bir darbe daha vurmaya hazırlanıyor. Köylüye verilen gübre desteklerinin Temmuz ayından itibaren kaldırılacağını, "aracının ortadan kaldırılarak -ki aracı denilen Türkiye Ziraî Donatım Kurumu yani devlettir- gübre üreticisi ile gübre tüketicisini karşı karşıya bırakılacağını", desteğin bundan böyle gübre kullanımından sonra kişi kişi elden yapılacağını ilan ediyor. Yani hükümet son 6 yılda fiyatı yaklaşık 25 kat yükselen gübreyi çok az oranlarda ve borç harç içinde kullanabilen üretici köylüye artık gübre kullanmayı dolayısıyla kaliteli ürün almayı yasaklıyor. Yine köylüyü; sütü onun elinden 110 liraya alıp, suyu vatan-da 200 liraya satan holdinglerin eline, üzerinden tüm koruyucu devlet desteği çekilmiş olarak teslim etmeye hazırlanıyor. Köylüyü, tekellerin soygunuyla ve açlıkla başbaşa bırakıyor. Öte yandan onlara vermediği gübre desteğini büyük kapitalist toprak sahiplerine, ANAP'ı, diktatörlüğü destekleyenlere verecektir.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz! Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27 Stockholm-İSVEÇ

TKP'NİN SESİ'NE KULAK VERİ

Yayınları 11 Kasım 1985 tarihinden itibaren hergün saat 7, 8, 11, 12, 15 ve 16'da 31,3m, 9585 kHz; saat 19, 20, 23 ve 24'de 48,4m, 6200 kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

Fabrikalar arası dayanışma zorunludur

Bundan bir süre önce Eskişehir-Ankara karayolu üzerinde kurulu en büyük şekerleme fabrikalarından biri olan Cici-San'a, İş Bankası ve Anadolu Bankasına olan borçlarını ödemediği için el konuldu. Fabrikada çalışan 507 işçi tek kuruş tazminat ödenmeden, yaklaşık 6 aylık alacaklarının karşılığında ise ellerine tutuşturulan çikolatalarla kapı dışarı edildiler.

İş bu kadarla da kalmadı. Cici-San patronuna ait olan Sunta-San fabrikası işçileri de benzer bir durumla yüz yüze geldiler. Bu kez patronun yaptığı ilk iş, Sunta-San'da çalışan işçileri ücretli izine ayırmak oldu. Daha sonra ise patron 11 Şubat 1986'da işçilerin iş sözleşmelerini fesh etti. Patronun 1,5 aylık birikmiş alacakları olan işçiler, paralarının ödenmesi için muhasebeye başvurdular. Önce 'paramız yok' diyen görevli memur, daha sonra paralarının ödenmesi için dire-

Aydın Morçipek/Eskişehir

ten işçileri "paramız var ama vermiyoruz" diyerek odadan çıkardı. Bunun üzerine işçiler patron temsilcisi Özkan Besler'in yanına giderek, ücretlerinin ödenmesini istediler. İşçilerin öfkelerini yatıştırmaya çalışan temsilci, paralarının saat 17.00'de ödeneceğini söyleyerek işçileri odasından dışarı çıkardı. Ancak kısa bir süre sonra fabrikaya gelen bir ceme dolusu asker işçilerin üzerine yürüdü. Şimdilik silah zoruyla işçileri dışarıya çıkarmayı başardılar. Ama Sunta-San işçileri, "Sonuna kadar hakkımızı arayacağız ve mutlaka alacağız. Dün Cici-San'da çalışan arkadaşlarımızın başına gelenler, bugün bizim başımıza geldi. Eğer biz dün onlarla gereken dayanışmayı gösterebilseydik, bugün daha güçlü olurduk, bunlar bizim başımıza gelmezdi. Çalışan, işsiz, tek bir emekçi yalnız kalmamalı, dayanışma içinde olmalı" diyorlar.

İşlediğimiz mendiller elden ele dolaşıyor Füsün Işık/İzmir

Bu yıl 8 Mart'ı "Zindanlar boşalsın, genel af" diye haykıran anaların durdurulamayan sesine güç katarak kutladık. Genel af belgisini mendillere işledik. Kırmızı renkli kumaştan yaptığımız çok sayıda mendilin kenarlarına beyaz iplikle "8 Mart Dünya Kadınlar Günü" ortasına da sarı renkli iplikle "zindanlar boşalsın, genel af" belgisini işledik. İşlemeyi, ikili, üçlü gruplar halinde yaptık. İşleme sırasında 8 Mart'ın anlamı ve işlenen belginin, Genel Af'ın önemi üzerine konuştuk. Bir çok kadın, bu haklı davaya bizim de katkımız olsun diyerek mendil işlemeye gönüllü talip oldular. Bizimle birlikte mendil işlediler. Bu mendilleri 8 Mart günü güvendiğimiz kadınlar aracılığıyla elden ele ulaştırdık. Şimdi duyduk ki mendillerimiz, fabrikalarda, mahallelerde elden ele dolaşıyor.

UMMADIĞIM ŞEYLERLE KARŞILAŞTIM

İ.Yeğin/Adapazarı

İşçi sayısı 25'i aşkın bir fabrikada işçi olarak çalışıyordum. Tecrübeli ve işten anlayan bir işçi olarak patronlarım bana çok yakın davranıyorlar, işi bırakmamam için ellerinden geleni yapıyorlardı. Ama benimle aynı mesaiyi tamamlayan birçoğu evli, kırada oturan işçi arkadaşlara, bekar yaşayan benden daha düşük ücret verilmesi beni sıkıyordu. Evine bir ekmek bile götürmeyen işçi arkadaşlardan utanıyordum.

Birgün işyerinde arkadaşları bir

araya topladım. Patrona da haber verdim, geldi. Önce patrona "işçilerden memnun musun?" Yapılan işler seni tatmin ediyor mu?" diye sordum. Patron "Memnun olmasam sizi tutar mıyım?" dedi. Ben "Peki acaba bu arkadaşları sizden memnun mu? Bu işyerinde sigorta yok, sağlık güvencesi yok, iş güvencesi yok, yemek verilmiyor, hiçbir sosyal hak yok. Siz memnunsunuz ama bizler memnun değiliz" dedim.

Sonra olaylar hiç ummadığım bir şekilde gelişti. Bir işçi arkadaş beni dışarı çağırdı. Emniyete haber verildiğini, hemen işyerini terk etmemi söyledi. Ancak arkasından 4 polis içeri girdi ve beni arabaya bindirip götürdüler. Bir hafta bana işkence yaptılar. Sonra sürekli polis takibinde olmak üzere serbest bıraktılar. Dışarı çıkınca öğrendiğim haber bütün acılarımı dindirdi. Arkamdan bütün arkadaşlar "ancak arkadaşımız çalışırsa çalışırız" diyerek işi bırakmışlar.

İşkencecilerin... Baş sayfa 8'de

verilmek zorunda kalan ceza rejimin krizini derinleştiriyor. Bu, genel, koşulsuz politik af için, işkencecilerin açığa çıkarılması ve cezalandırılması için yürüten kampanyanın bir başarısıdır.

Nisan ayı başında, SHP'li milletvekilleri Cüneyt Canver, Kamer Genç ve Ali İhsan Elgin'in çabaları sonucu, öğretmen Sıddık Bilgin'in Suveren jandarma karakolu yanına gömülü cesedi ailesine teslim edildi. Ceset çıkarılırken milletvekilleri ve gazeteciler bölgeye sokulmadı. Ailesinin ifadesine göre, ceset mezardan çıkarıldığında ayakları kemerle bağlı, kafatası parçalanmış, bir kolu da yoktu. Nice Sıddık Bilgin yatıyor toprak altında.

Açıklananlar korkunçtur. 5 yıldır Türkiye'de yapılanlar tüyler ürperticidir. Güneydoğu bölgesinde inceleme yapan SHP'li milletvekili Fikri Sağlar "gördüklerim ve işittiklerimden kanım dondu" diyor. Fikri Sağlar'ın anlattıklarının bir bölümü şöyle: "Bugün Türkiye'de son beş yıl içinde 800'ü aşkın insan kayıptır. Yani karakoldan, hapis-haneden içeri girmiş bir daha çıkmamıştır. Ya işkenceden öldürüldüğünde olay saklanmamış, ortaya çıkmış, dava açılmıştır. Ya intihar etti, ya kazayla öldü denilmiştir. Ya kaçarken vuruldu, ya da kaçtı denilmiştir. Eğer ailesi bilmiyorsa gözetim altına alındığını, araniyor denilmiştir. Böylece 800'ü aşkın insan var. Korkunç bir sayı bu. Güney Amerika ülkelerindeki gibi. Bakın

birçok insan öldürüldüğünde araniyor diye bu insanların resimleri basılmıştır. Hatta anlaşılmasın diye öldürdükleri insanın evine baskın yapıp arama yapmışlardır, onu arıyoruz diye. Türkiye'de baskı rejimi vardır. 12 Eylül öncesini ısıtıp ısıtıp önümüze getirmesinler." Cumhuriyet (11 Şubat 1986)

800'ü aşkın kayıp insan. Bu katliamdır. Türkiye'de işkencenin boyutları böylesine büyüktür. İşkenceciler ise hâlâ işbaşında. Baskı ve işkence sürüyor. İstanbul'da Mart sonunda yapılan baskın sonucu 500 yurttaş daha gözaltına alındı. Görev ve yetki yasasıyla Özal hükümetinden işkence ruhsatı alan polis, yurttaşlara kan kusturuyor. Ama işkencecilerin her baskı yasası, halktan korkularının aynasıdır. Bir işkence olayı açığa çıkarıldığında, bir işkenceci daha yakayı ele verdiğinde en tepedeki işkencecibaşları ter döküyor. İşkencecibaşları ister Genel Kurmay'da olsun, ister Cumhurbaşkanlığı, Konseyi'nde, ister sıkıyönetim komutanlıklarında, ister polis teşkilatının kademelerinde yer almış olsun, yakalarını halkımızın elinden kurtaramayacaklar.

Her namuslu yurttaş, işkencede, gizli infazlarda kan vermiş 800'ü aşkın yurtseverin gözbebeklerini, tıpkı kendi oğlu, kendi kızı, kardeşi gibi, tıpkı bizim Deniz yoldaşımızın annesi gibi kendi yüreğinde görmelidir. Her yurttaş işkencecilerin açığa çıkarılması, işkencecilerden hesap sorulması için sesini yükseltmeyi, yurduna, halkına, insanlığa borcu bilmelidir.

Haydi 1 Mayıs 1986'ya

Baş sayfa 1'de

için beklemeden harekete geçmektir. İzmir mitinginin ardından yeni eylemler düzenlenmesi kararları gecikmeksizin uygulamaya sokulmalıdır. Bu amaçla sendikalar Türkiye'nin ilk ağızda 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu ilan etmesi, 1 Mayıs'ta ücretli tatil ve özgür gösteri hakkı istemesi için harekete geçmelidir.

İşçi sınıfı tek yükselen sınıftır, umudun tek kaynağıdır. Uluslararası işçi sınıfının Türkiye'deki koludur. Onun için geleceğin yolu nu o açacaktır.

1986 1 Mayıs'ı bütün bunları, diktatörlük altında geçen son beş yıla oranla çok daha açık kanıtlayacaktır.

Kürt Gerçeği... Baş sayfa 4'de

demokratik kurallara bağlılıkla cesaretle olmayı başarabilsinler, diktatörlüğe karşı güçlerini birleştirebilmeyi bilsinler. TKP, Kürt halkı üzerindeki baskıları açıklayan SHP milletvekilleri Canver, Elgin ve Sağlar'ın tutumunu olumlu buluyor, destekliyor. Onlar bu tutumlarında yalnız bırakılmamalıdır. Aynı zamanda bu tutum yalnız baskıları açıklamakla sınırlı kalmamalı, Kürt halkının varlığı görülmeli, başta Diyarbakır Bağimsız Belediye Başkanı Mehdi Zana olmak üzere tüm Kürt tutuklu ve sürgünlere özgürlük istemiyle birleştirilmelidir.

Alametlerin gösterdiği

Başı sayfa 1'de

Günaydın başyazarı bu gerçekleri, biz komünistler gibi, bütün halkımızı bu büyük tehlikeye karşı barış için, SİA'nın iptal edilmesi için savaşıma çağırarak amacıyla yazmıyor. Tam tersine, yurdu- nu biraz olsun düşünen herkesin tüyle- rini diken diken edecek bu gerçekleri açıkladıktan sonra, aynen şunu söylü- yor:

"Bay Shultz, sayın Reagan, onların İs- tanbul'daki sesi Bay Synder ve diğerleri hiç seslerini çıkarmasınlar, bu ülkenin kıymetini bilsinler ve Türkiye'nin çok ma- kul isteklerine de cevap versinler." (abç) Satış yapılmış, mal teslim edilmiş ama bedel tam istenildiği gibi tahsil edilemi- yor. Açık açık söylenen budur. Günay- dın gazetesini tahsilatı artırabilmek umu- duyla devam ediyor:

"Özal bir Papandreu değildir... Bugün Özal giderse, yerine Papandreu'nun di- linden konuşan bir başka politikacı otur- ur. Hem de ülkedeki bütün güçlerin desteğini alarak!" (abç)

Burada, Türkiye'yi yönetenlerin halkı- mızın ulusal çıkarlarından çok Ameri- kan emperyalizminin savaş yanlısı poli- tikasının çıkarlarını temel aldığı, bunun ülkemizin insanlarını, zenginliklerini tehlike içine attığı ve "ülkedeki bütün güçlerin" (ulusal güçlerin demek istiyor) bu yönetimi kesinlikle desteklemediği çok açık itiraf ediliyor. Ve asıl önemlisi kesin mesaj iletiliyor: Daha fazla yar- dım karşılığında Evren-Özal yönetimi hem ülkeyi tehlikeye atan bu yolda yü- rümeye devam etmeye, hem de ülkedeki bütün ulusal güçlerin desteğini alacak bir iktidarın kurulmasını önlemek için herşeyi yapmaya hazırdır.

Aşağıdaki satırlar da Milliyet başya- zarının ABD Dışişleri Bakanı Shultz'a

hitaben kaleme aldığı 28 Mart günlü yazısından alınmıştır:

"Cumhurbaşkanı Evren'in de ses- lendirdiği, milletvekillerinin açıkça an- lattığı, ikili askeri ve ekonomik ilişkiler konusundaki aksaklıkların düzeltilme- mesi halinde, bu aksaklıkların, tıpkı Yu- nanistan'daki gibi sokağa dökülmüş kitlelerce seslendirilmesi ihtimali yok mudur?" (abç)

Shultz'un "Vehbi Koç'un ticaret en- gellerine karşı gösterdiği tepkiyi, karşı tepkiyle karşılması"na pek üzülen Mil- liyet başyazarı, "Koç, Türkiye'deki anti- emperyalist ve anti-Amerikan akımların sözcüsü müdür" ki, bu muameleye he- def olmuştur diye soruyor.

Milliyet başyazarı da, aklınca ABD yönetimini korkutmak isterken Türkiye' de antiemperyalist geniş kesimlerin olduğunu ve bunların yığınsal eylemler- le ülkelerin bağımsızlığını ve egemenli- ğini savunmak istediğini itiraf ediyor.

İşte şimdi Evren'in, Özal'ın, cümle Amerikancıların "Türk-Amerikan iliş- kileri konusunda son derece hassas ol- dukları" yolunda iddialar yayılmasının, Ankara'dakilerin Washington'a karşı tutum alır görünmeye çalışmasının ar- dında yatan neden de budur. Yurtsever güçlerin tepkisinden duyulan korkudur.

Amerikan emperyalizmine, kölelik politikasına artan bir tepki, duyan halkı, yurtsever güçleri şaşırtabilmek, "ABD' den ödün aldık, değiştirmizi yaptık" diyebilmek için, Shultz'un önünde "bir ek mektupcuk olsun, bir kaç milyon do- larlık tekstil satma hakkı olsun, yeter ki elimize birşey tutuşturun" diye yer- lere kapamalarının ardında yatan da bu korkudur.

Korkuyorlar, çünkü geniş yurtse- verçevreler, silahlı kuvvetlerin içine ka- dar uzanan bağımsızlık güçler, artık bütün tehlikelerin farkındadır ve Türki- ye'yi yönetenlerin ABD'ye satılmışlığı-

nın bilincindedir. İki ABD savaş gemi- sinin Boğazlar'dan geçerek casusluk amacıyla Sovyet karasularını ihlal et- mesi, bu yeni provokasyon, birçok çev- reyde tehlikenin boyutları üzerine çok da- ha somut düşünmeye sevk etmiştir.

Eğer tekeli basın başyazarları bile bugün birçok gerçeği açık açık yazıyor- larsa, bu yalnızca gerçeğin artık gizlene- mez duruma gelmiş olmasındandır.

Korktuklarına uğrayacaklardır. Görü- nürdeki sessizlik, diktatörlüğün baskı- sındandır. Geçicidir. Barış, silahsızlan- ma, bağımsızlık istemleri bizim ülke- mizde de, "sokağa dökülmüş kitlelerce seslendirilecektir." Bizim ülkemizde de "bütün güçlerin desteğini alacak" yurt- sever bir iktidar kurulacaktır.

İlhan Selçuk aynı günlerde şöyle ya- zıyordu:

"Kapalı kapılar ardında konuştuğu. muz çoğu politikacı, Amerika'ya karşı bağımsızlığı gündeme getiren kişiye ya da partiye iktidar yolunun kapalı oldu- ğunu söyler. Amerikan güdümünü be- nimsemek artık ülkemizde 'siyaset ger- çekçiliği' sayılıyor. Geçmişte bu güdüme karşı çıkanlar ise çılgın, deli, Don Kişot sayılıyor.

Ne yapayım ki, o çılgınlık benim yu- reğimden hiç silinmedi, bir gemle bağla- nan yağız atın bir gün şaha kalkacağı- na inanıyorum."

Komünistlerin, yurtsever Kemalistle- rin yaktığı bağımsızlık meşalesini kimse söndüremez. Halkımızın antiemperya- list savaşımını hiçbir güç, ne diktatör- ler, ne de "siyaset gerçekçileri" engelle- yemeyecektir.

Son haftalarda alametlerin gösterdiği budur. Ve diktatörlük karşıtı muhalefe- tin sıralarındaki, ABD'nin son haftalar- da ellerine birer mavi boncuk tutuştur- maya çalıştığı politikacılar bu alamet- leri ne kadar çabuk görürlerse, o kadar çabuk doğru bir tutum alabileceklerdir.

TEK BİR KİŞİNİN...

Başı sayfa 2'de

kilde yapabildiği miting değerlendirmesi ara- cılığıyla bu deneyimin arkadaşlarının bilincine yansımaya yardım etti.

Türk-İş'in İzmir mitingli için hazırlık aşama- sında, mitinge gidilirken, alanda ve dönüşte yürütülen bu çalışma, her yoldaş için, aldığı her görevi yapma geçirirken örnek olmalıdır. Tek bir kişinin bile yapabileceği çok şey var- dır. Hepimiz, böyle tek başımıza yapabileceği- miz birçok şeyi örnek bir girişimcilikle yerine getirdiğimizde, "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP!" belgisi hayata geçmiş olacaktır.

BKP Kongresi...

Başı sayfa 3'de

luğu ve dayanışmayı güçlendirmek için ya- pılacak herşey barış ve sosyalizme hizmet ediyor.

TKP bu inançla diktatörlük koşulları altın- da Marksizm-Leninizm ve proletarya enter- nasyonalizmine sıkıca sarılarak, barış, ulu- sal bağımsızlık ve demokrasi için mücadele veriyor.

Biz, ABD ve NATO'nun çıkarlarını değil ülkemizin ulusal çıkarları ve güvenliğinin temel alınmasını istiyoruz. Bu amaçla ül- kemizin, başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm komşularıyla iyi komşuluk ilişkilerine dayalı barışçı bir dış politikaya dönmesi için çaba harcıyoruz.

Türkiye-Bulgaristan ilişkilerinin iyi kom- şuluk ve iç işlerine karışmama, barış içinde yanyana yaşama temelinde normalleştiril-

mesini savunuyoruz.

Yunanistan ile ilişkilerde gerginlikleri ar- tırmama, Kıbrıs'da soruna Türk ve Rum her iki topluma yararına barışçı çözüm bul- ma, Türk askerlerinin işgaline son verilmesi, tüm yabancı askerlerin adadan çekilmesi, Kıbrıs'ın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğü- nün korunmasını istiyoruz.

Sınırlarımızda süren İran-Irak savaşının dur- durulmasını, Filistin halkının kurtuluşunu, kendi kaderini kendinin belirlemesini savu- nuruz.

TKP, bugünkü halk ve demokrasi düşma- nı rejime son vererek, halkımızın kendi geleceğini kendi rejimini özgürce belirleye- ceği koşulları yaratmak, Kürt halkının ulusal baskının her biçiminden kurtulmasını sağ- lamak, ülkemizde ulusal demokratik bir rejimin kurulmasını gerçekleştirmek için mücadele ediyor.

İMF ve yabancı tekellerin sömürü ve yağ- masına son verme, ulusal ekonominin te- mellerini koruma, 30 milyar doları aşan dış borçları dondurma, işsizliğin azaltılması istemini yükseltiyoruz.

Tüm bu amaçlar için demokrasi güçleri- nin birliği, sol güçlerin kurulmuş olan Sol Birlik'in ve yığınların aktivitesinin artması temel bir önem kazanıyor.

İşçi ve emekçi halkımız, demokrasi güç- leri tüm baskılara rağmen "iş, ekmek özgür- lük" istemlerinin yanısıra, "Genel politik af,

düşünce özgürlüğü, işkencelerin, tutukla- maların, idamların durdurulması" istemini yükseltiyor.

Ülke içinde yükselen mücadele ve ulus- lara karşı dayanışma sonucunda Türkiye Ba- rış Derneği yöneticilerini, DISK yöneticisi, ilerici sendikacıları diktatörlük serbest bırakmak zorunda kaldı. Ancak davalar sü- rüyor.

63 yıldır yasaklı tutulan, Avrupa'nın tek il- legal komünist partisi TKP'nin özgürlüğü bu baskı koşulları altında bile artık konuşula- biliyor. Halkımız TKP'nin özgür olmasını isti- yor.

İyi biliyoruz ki halkımız mücadelelerinde yalnız değildir. Dünya barış güçlerinin, yı- ğınsal demokratik hareketlerin, ulusal kur- tuluş güçlerinin yükselişi, sosyalizmin daha da güçlenmesi bizim dolaysız desteğimizdir.

Dünya komünist hareketinin birliğini güç- lendirme yönündeki her çaba bize güç ve umut veriyor.

Bulgar Komünist Partisi'nin enternasyo- nalist dayanışması bizim haklı mücade- leimizde çok değerli bir güç kaynağıdır.

Sizlere, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti halkına başarılar dilerim. Ve emperyalizme karşı dövüşen tüm halklarla dayanışmamızı dile getirmek isterim.

Yaşasın Barış ve Sosyalizm!

Yaşasın Georgi Dimitrov'un partisi. Bulgar Komünist Partisi!

İşkencecilerin yakasını bırakmayacağız

"Mahkemede bir keresinde oğluma işkence yapanları gördüm. Yüzüme bakamadılar. Önce yıkıldım, çöktüm. Sonra dedim ki kendi kendime, dimdik durmalıyım. Oturuyordum, ayağa kalktım. Başım dimdik durdu. Düşünabiliyor musunuz bir annenin yanında oğluna yapılan işkenceler birbir anlatılıyor. Görmüş gibiyim. Bunlar ortaya çıkacak. Bu umutla yaşıyorum." İşkence ölümlerinden TKP MK üyesi Deniz yoldaşın annesi söylüyordu bu sözleri. "Nereye baksam oğlumun gözbebeklerini görüyorum" diyordu. Ailesi ve yoldaşları bırakmadılar işkencecilerin yakasını. Deniz yoldaşımızı işkence ölümlerinden polislerin bir kısmı yargılandı. İşkenceci üç polis 10 yıl 8 ay ceza çarptırıldı.

Bunun üzerine işkence bataklığında kıpırtılar başladı. Tercüman gazetesi yazarı Rauf Tamer, İstanbul Siyasi Şu-

● Ayşe ÇİMEN

be Müdürü Mete Altan'ın ağzından "devleti devlete kırdırıyorsunuz" diye feryadı bastı. Böylece cezalandırılan üç işkenceci polisin daha üst rütbedeki bir suç ortağı telaşla kendini ele verdi. Tercüman yazarı Tamer, yine işkenceci İstanbul siyasi polis şefinin ağzından şöyle diyordu: "Devlete olan sadakatın bedeli bu mu?"

Bu bir itiraftır. Yıllardır komünistleri, yurtseverleri, Türk ve Kürt devrimcileri-

ni işkence masalarında öldürtmek "devlete sadakatın" ölçütü kabul edilmiştir. Bu ölçütü 12 Eylül rejimi koymuştur. Faşist generallerin bilgileri ve direktifleri doğrultusunda işkenceler yapılmış, cinayetler işlenmiştir.

Ancak ülkemizin demokrasi güçleri, namuslu insanları işkencelerin üzerine gittikçe ölçüt titremeye başlıyor. Diktatörlük sıkışıyor. Yurtta ve yurtdışında işkencelere karşı açılan savaş, yürüyen kampanya sonucu işkenceci polisleri

Arkası sayfa 6'da

"Çamur at, izi kalır" ● Kasım ONAR

İtalya'nın başkenti Roma'da dört yılı aşkındır süren "Papa Suikastı" davası, 29 Mart günü sonuçlandı ve CIA ile İtalyan gizli servislerinin hazırladığı komplo sonucu suçlanan üç Bulgar yurttaşı beraat etti.

Uzun süredir tutuklu bulunan Bulgar Balkan Hava Yolları Roma Şubesi çalışanı Antonov, serbestçe ülkesine döndü. Bir yanıla Papa Suikastı davasındaki emperyalist komplo iflas etmiş oldu.

CIA'nın, MHP'li teröristler eliyle gerçekleştirdiği Papa'ya suikast girişiminde gerçekler ters yüz edilmiş, sosyalist ülkelere, komşumuz sosyalist Bulgaristan'a karşı barış ve insanlık düşmanı bir operasyona dönüştürülmüştü. Şimdi dava, üç Bulgar yurttaşının beraatıyla bitirildi. Ancak arada olan oldu. Dünyada ve ülkemizde geniş yığınların zihninde, sosyalist ülkelerin teröre bulaştıkları iddiasının derin izleri kaldı. Öte yandan bu kanlı kompionun gerçek failleri ortaya çıkarılmadığı, davadaki faşistler serbest bırakıldığı gibi, şimdi de gerçeklerin üstü örtülmek isteniyor.

Gerçek nerededir? Papa suikastinde tetiği çeken el, MHP'li M. Ali Ağca'nın elidir. Silahı sağlayan, Horst Grilmayer adlı Avusturyalı eski bir nazidir. Silahı Ağca'ya ulaştıran da, suikaste yardım eden de MHP'li militanlardır. Nitekim bunlardan biri olan, Federal Almanya'daki ülkücü "Türk Federasyonu"nun başı Musa Serdar Çelebi, Roma mahkemesine çıkartılmış, ancak soruşturma daha yukarı doğru genişletilmemiştir. Oysa M. Serdar Çelebi, MHP'nin bütün dış bağlantılarını ve Avrupa müfettişliği görevini yürüten Enver Ataylı'nın emrindedir. Enver Ataylı ise, doğrudan CIA ajanı Ruzi Nazer'e bağlı olarak çalışmaktadır. Ruzi Nazer'in ve yakın çalışma arkadaşı, bir zamanlar Türkiye'de CIA istasyon şefliği yapmış Paul Henze'nin, suikastteki rollerinden hiç söz bile edilmemiştir. Tam tersine, suikast örgütledikleri gün gibi açık olan bu kişilerden Paul Henze, Bulgaristan ile öteki sosyalist ülkelere karşı yürütülen psikolojik savaşın başını çekmiştir.

Emperyalist propaganda servisleri, ülkemizdeki tekelci basın, davanın sürdüğü dört yıl boyunca akıl almaz yalanları yaydılar. Uydurma iddialarla, olmayan "belgeler"le, sözde "Bulgar parmağı"yla, milyonlarca insanın kafası bulandırıldı, kaba bir anti-komünist propaganda yürütüldü. Sonuçta ise, emperyalist kompionun iflasının sergilendiği görüldü.

Papa suikastı davasının sonucundan her aklı başında insan ders çıkarmak, emperyalist gericiğin komplolarına, sosyalist ülkelere karşı ortaya atılan yalan ve iftiralara karşı daha uyanık davranmak zorundadır.

OLANAKLAR ARTMAKTA

● Serpil YALIM

İlerici gençler, öğretim üyeleri YÖK'e karşı baştan tutum aldılar. YÖK'ün bilimin ve gençliğin düşmanı olduğunu açığa vurdular. İki bine yakın öğretim üyesi kürsülerinden uzaklaştırıldı. Binlerce öğrenci okullarından atıldı. Birçoğu takibata uğradı, işkenceden geçirildi. Bütün bunlara karşın YÖK'e, 12 Eylül rejiminin elinde, özerk demokratik üniversite düşüncesine ve savaşına sallanan keskin bir kılıç olan bu kuruma karşı savaşım sürdü. Kamuoyunda 1402'ler diye anılan öğretim üyeleri kürsülerine dönmek, öğrencilerine kavuşmak için her yolu denediler. Öğrenciler üniversiteleri harabeye çeviren YÖK'ün uygulamalarını, baskıları kamuoyuna açıklamak için gazete gazete gezdiler. Şimdi onların verdiği bu özverili savaşımın üniversite içinde ve dışında daha geniş kesimlerden destek bulduğu görülmektedir. Son olarak İzmir İdare Mahkemesi, 1402'lik beş öğretim üyesinin tekrar görevlerine dönmelerini kararlaştırdı. Yine aynı mahkeme Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin dilekçe verdikleri için okuldan uzaklaştırılma cezasını bozdu. Aynı şekilde Danıştay İstanbul Fatih kız öğrenci yurdunda yurt yönetimi ve disiplin adı altındaki baskıları eleştirdiği için idarenin bir öğrenciye verdiği yurttan uzaklaştırma cezasını bozdu. Bunlar ve İzmir'deki öğrencilerin haklı çıkışlarının gördüğü destek; Hacettepe Üniversitesi Merkez Öğrenci Yurtlarındaki direniş sırasında atılan yirmi öğrencinin geri alınması için gösterilen dayanışma; İzmir işçi mitinginde gözetilene alınan öğrencilerin serbest bırakılması için öğrenci dernekleri ve öğrenci velilerinin el ele çabalamaları, öğrenci dernekleri, üniversite ve yurtdağı sorunlara eğildikçe, öğrencilerin derneklerine çok daha fazla sahip çıkmaları; tüm bunlar harcanan çabaların hiç de boşa gitmediğini göstermektedir. Öte yandan bu savaşım ve zamanın ortaya koyduğu kimi gerçekler. Kıyıya uğrayan bir öğretim görevlisinin deyişle "üniversite içinde kalabilmiş olan bi-

limden yana unsurları" da etkilemiştir. Özal'ın çeşitli üniversitelerden 600 profesörle İstanbul'da yaptığı toplantıda, YÖK uygulamalarına ilişkin şikayetlerin yüksek sesle dile getirilmesi, bu keyfi sisteme karşı tepkinin ne denli geniş boyutlara ulaşmış olduğunu göstermektedir. Şimdi üniversite içinden ve dışından daha geniş bir kesim sorunların kaynağını ve bunların üstesinden gelme yollarını görmektedir.

Nitekim Özal bunun korkusuyla yurt öğrencilerine hak verir görünmekte, sık sık YÖK'ün "iyileştirilebileceğinden" söz etmek gereğini duymaktadır. Neki bunun ancak Anayasa'nın getirdiği sınırlamalar içinde söz konusu olabileceğini de eklemektedir. Yani, Özal 1982 Anayasasına ne kadar karşıysa, 82 Anayasasının değişmesini ne kadar istiyorsa YÖK'ün değişmesini de o kadar istemektedir. Şimdi söz konusu olan; faşist rejimin önemli bir kurumunun bunalımıdır ve rejim tarafından her zamanki tepki gösterilmektedir. Bir yandan baskılar artırılmakta, öte yandan yeni manevralara hazırlanılmaktadır. Bugün rejim için sorun YÖK'e karşı oluşan tepkinin rejimin bütününe daha da zayıflatacak kanallara akmasını engellemektir.

Öte yandan ülkenin dört bir köşesindeki üniversite ve yurtdağı baskıların arttığı, ancak aynı zamanda öğrencilerin bu baskılara karşı çeşitli direniş biçimlerini sürdürdükleri her gün basında yer almaktadır. Artık kimlik kontrolü, güvenlik önlemleri vb. kılıflar altında sürdürülen baskılar öğrencilere boyun eğdirmektedir.

Şimdi yüksek öğrenim gençliği, öğretim üyeleri rejimin yeni manevralarına karşı uyanık olmalı, bunları boşa çıkarmak için çalışmalı, YÖK'e karşı savaşımı tüm kamuoyunda haklılık kazanmış olan zemininde daha da yükseltmelidir. Öğrenciler, öğretim üyeleri, öğrenci velileri dayanışmalarını güçlendirmelidir.

Olanaklar şimdi her zamankinden daha fazladır.